

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 176/2015-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. apríla 2015 predbežne prerokoval sťažnosť spoločností MBB a. s., ČSA 26, Banská Bystrica, a MED ART, spol. s r. o., Hornočermánska 4, Nitra, zastúpených advokátom JUDr. Romanom Kašubom, Advokátska kancelária Kašuba spol. s r. o., Horná 41, Banská Bystrica, vo veci namietaného porušenia ich základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 v spojení so základným právom na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Nc 36/2014 z 8. októbra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločností MBB a. s., a MED – ART, spol. s r. o., **o d m i e t a** pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. decembra 2014 doručená sťažnosť MBB a. s., a MED – ART, spol. s r. o. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 v spojení so základným právom na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 8 Nc 36/2014 z 8. októbra 2014 (ďalej aj „namietané uznesenie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovatelia sú v súdnom konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a určenie vecí patriacich do dedičstva vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica, ako aj Krajskom súde v Banskej Bystrici ako odvolacom súde v pozícii odporcov. Sťažovatelia v odvolacom konaní uplatnili voči predsedníčke odvolacieho senátu námietku predpojatosti z dôvodu pochybností o jej nezaujatosti pre možný pomer k veci. Najvyšší súd napadnutým uznesením rozhodol, že táto sudkyňa nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci, čo však sťažovatelia považujú za nesprávne a v rozpore s ústavou, ako aj judikatúrou ústavného súdu.

Podľa názoru sťažovateľov najvyšší súd vychádzal z neúplne zisteného skutkového stavu veci, pričom vyjadrenie uvedenej sudkyne na námietku predpojatosti nebolo sťažovateľom doručené, a tak im bola odňatá možnosť konať pred súdom. Sťažovatelia sa domnievajú, že pomer predsedníčky k veci je zrejмый už zo samotného spisu.

3. Podľa sťažovateľov napadnutým uznesením došlo k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

4. V nadväznosti na uvedené sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd pri predbežnom prerokovaní prijal ich sťažnosť na ďalšie konanie a následne o nej rozhodol nálezom, v ktorom vysloví, že základné práva sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 48

ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu porušené boli a zároveň že zrušuje napadnuté uznesenie najvyššieho súdu a vec mu vracia na ďalšie konanie.

5. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľov na neverejnom zasadnutí senátu, a keďže pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že táto je zjavne neopodstatnená, rozhodol o jej odmietnutí.

6. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru prvej vety každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

7. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označili sťažovatelia, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietali, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 221/05).

8. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

9. Ústavný súd nevyhodnotil argumentáciu sťažovateľov ako spôsobilú spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov najvyššieho súdu. Ústavný súd nezistil, že by týmto súdom aplikovaný postup pri zistení a hodnotení skutkového stavu veci a pri ustálení právnych záverov mohol zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do namietaného uznesenia v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy. Rovnako nezistil, že by

posudzované uznesenie bolo svojvoľné alebo v zjavnom vzájomnom rozpore, či urobené v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou, či nedostatočne odôvodnené.

10. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02) do obsahu základného práva na súdnu ochranu, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá má základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

11. Ústavný súd dospel k záveru, že najvyšší súd vo svojom uznesení dostatočne vyhodnotil vznesenú námietku predpojatosti konajúcej sudkyne, a preto je podľa názoru ústavného súdu uznesenie najvyššieho súdu z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné. Na základe uvedených skutočností ústavný súd nezistil medzi napadnutým uznesením takú príčinnú súvislosť s namietaným porušením základného práva sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a tiež ich základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorá by po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie umožnila vysloviť ich porušenie.

12. Z rozhodovacej činnosti ESĽP v spojitosti s čl. 6 ods. 1 dohovoru tiež vyplýva, že súd, ktorý prejednáva námietku účastníka konania o zaujatosti sudcu, nerozhoduje o merite veci (sťažnosť č. 19231/91, rozhodnutie z 9. januára 1995). Jeho rozhodnutie sa týka len zloženia súdu, ktoré nie je „občianskoprávneho charakteru“ v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože ide o právo procesné. Pokiaľ by malo zloženie súdu vplyv na hlavné konanie a rozhodnutie na ňom prijímané, je potrebné pripomenúť, že podstata konania sa musí

priamo týkať práv a záväzkov súkromného charakteru (Ringeisen vs. Rakúsko, rozsudok zo 16. júla 1971, séria A, č. 13), čo v konaní o námietke zaujatosti sudcu nemožno tvrdiť (sťažnosť č. 58751/00, rozhodnutie z 11. decembra 2003).

13. Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľov po predbežnom prerokovaní odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Košiciach 8. apríla 2015